

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JOZSEF
ÜGYVÉD

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A Monarchia Vörös Könyve.

A hadvezető államok most egymásután közrebocsátják azokat a diplomáciai okmányokat, amelyekkel eljárásukat igazolni s a felelősséget a háboru fölidézéséért magukról elhárítani akarják. Ez a törekvése eddig sem Angliának, sem Franciaországnak, sem Oroszországnak nem sikerült, mert nincsenek adataik, amelyeknek megvolna az a varázslatos ereje, hogy a szerecsent fehérre mossák. A világraszóló katasztrófa fölidezésében bűnösök ők; Oroszország, Anglia és Franciaország s bűnös a kicsiny Szerbia gyalázatos szolgáléküségével terhelten, mert a mindenre kész eszköz és az orgyilkos bérenc szerepét játszotta Oroszország kezében.

Ezeket az igazságokat teljes és tiszta világításba helyezi a monarchia Vörös Könyve, amelyet a közös külügyminiszter most adott ki, okulására mindazoknak, akik világszerre még megóvták egészséges érzéküket az egyszerű igazság befogadására.

A Vörös Könyv magában foglalja mindazokat a jegyzékeket, amelyeket a szerb konfliktusból kifolyóan Szerbiával és a hatalmakkal váltott diplomáciánk. Benne vannak azok a jelentések is, amelyeket a monarchia képvisellete küldött a külügyminiszternek arról a hatásról, amelyet a szerajevói gyilkosság Szerbiában fölidezett. Benne van természetesen az az ultimátum-szerű jegyzék is, amelyet Giesl báró július 23-án átadott a szerb kormánynak, továbbá az az emlékirat, amelyet a külügyminiszter elküldött minden külföldi hatalomnak, leírásával annak, hogy Szerbiában milyen tervszerű agitálás folyt a monarchia ellen és hogy Szerbia mennyire bűnös volt a szerajevói merénylet elkövetkezésében. Másrészt a közölt jegyzékek hiven tükröztetik Oroszország álnokságát és Anglia gonosz játékait abban a pillanatban, amikor a monarchia Németországgal karöltve a legőszintébb törekvéssel igyekezett elhárítani az európai háboru veszedelmét olyképpen, hogy a konfliktus egyedül csak Szerbiára vonatkozóan lokalizálódjék. Ezt a törekvést megghusította Oroszország s ellensúlyozta Anglia, míg Franciaország csak a saját reváns-

szomjuságától ösztökélve vált valósággal eszközévé Oroszország és Anglia hatalmi célzatainak.

Alig van olyan adat a Vörös Könyvben, amely ismeretes ne volna a háboru előzményeinek izgalmas történetéből, mégis a diplomáciai jegyzékek és jelentéseknek olvasása olyképp hat, mint valami érdekesítő, körmönfont kézzel bonyolított regény.

A Vörös Könyv tartalmát (amely különben népies kiadásban megjelent a könyv-piacon is) főbb tartalma szerint a következőkben ismertetjük.

Kezdődik a Vörös Könyv belgrádi, üszkübi és nisi képviselőinek jelentésével arról, milyen örömmel és tetszéssel fogadta a lakosság a trónörökös meggyilkolásának híret.

Július 21-én Giesl báró hosszabb jelentésben kifejti, hogy a merénylet megerősítette a szerbeket abban a hitükben, hogy Ausztria és Magyarország összeomlása a legrövidebb időn belül várható és hogy a monarchia iránt érzett gyűlöletükhöz megvetés is járult.

Július 22-én Giesl báró utasítást kapott, hogy másnap nyújtsa át a szerb kormánynak azt a jegyzéket, amely egyidejűleg nagyköveteinknek az idegen kormányokkal való közlés végett megküldött. Mensdorff gróf angol nagykövetnek Sir Edvárd Grey azt válaszolta, hogy hajlandó volna az ügyet olyannak tekinteni, mint amely csak Ausztriát, Magyarországot és Szerbiát érinti, aggódik azonban, hogy több nagyhatalom háboruba keveredhetnék.

Amikor Szápáry gróf Szasonov gróf külügyminiszternél megbízatása értelmében eljár, Szasonov őt félbeszakította azzal a megjegyzéssel, hogy tudja, hogy csakis ügyről van szó, melyre hivatkozva, Szerbiát háboruval akarják sújtani. A nagykövet erre a következőket válaszolta: Ausztria és Magyarország a világ legbékeszeretőbb hatalma, csakis arra törekszik, hogy területét biztosítsa idegen forradalmi üzemek, dinasztiját pedig bombák ellen.

Öt óra hosszáig tartó minisztertanács után Szasonov fogadta a német nagykövetet és kijelentette neki, hogy az ügy európai jellegű és hogy Oroszország Ausztria és Magyarországnak azt a szándékát, hogy Szerbiát felfalja (dévorer) nem nézheti nyugodtan. Pourtalés gróf azt válaszolta, hogy Ausztria és Magyarországnak célja csakis az, hogy Szerbiát a megérdemelt büntetésben részesítse.

Július 25-én délután 4 órakor Giesl báró távirata szerint Szerbiában elrendelték az általános mozgósítást. Csak három órával később adták át a szerb választ Giesl bárónak Belgrádban, aki a választ elégtelennek jelentvén ki, a szövetség személyzetével elhagyta a várost.

Július 25-én Berchtold gróf, Szápáry gróf pétervári nagykövetnek instrukciót küldött, amely e szavakkal kezdődik: «Abban a pillanatban, amikor Szerbia ellen komoly eljárásra elhatároztuk magunkat, természetesen tudatában voltunk annak a lehetőségnek is, hogy a szerb differenciákból Oroszországgal való összeütközés is kifejlődhetik. Ez az eshetőség azonban Szerbiával szemben való állásfoglalásunkban minket nem zavarhatott meg, mert alapvető állampolitikai megfontolásokból szükségesnek láttuk véget vetni annak a helyzetnek, hogy orosz szabadsalom Szerbiának lehetővé tegye a monarchia állandó büntetlen és büntethetetlen fenyegetését.»

Július 26-án Szápáry gróf Pétervárról táviratozza, hogy a német nagykövet komoly formában beszélt Szasonov külügyminiszterrel az orosz mozgósítási hírekről és hozzátette: A mozgósítási intézkedések igen veszedelmes nyomási eszközök és hogyha Németországban egyszer megnyomják a gombot, akkor a dolog nem tartható többé felf. Szasonov miniszter erre beesületszavára kijelentette, hogy Oroszország eddig egyetlen lovat és egyetlen tartalékost sem mozgósított, csakis előkészítő intézkedések történnék Kíev és Odessza, talán Kazán és Moszkva katonai kerületekben.

A német nagykövet kijelentései következtében azután Szuchomlinov hadügyminiszter a német katonai attasét magához kérte és ugyanugy fogadkozott, szintén beesületszavára. Ha Ausztria és Magyarország átlépi a szerb határt, akkor az Ausztria és Magyarországgal határos katonai területek mozgósítani fognak, de a német fronton lévő katonai kerületek semmi esetre sem. Oroszország nyomatékosan akarja a békét Németországgal. A katonai attasé azt válaszolta, hogy az Ausztria és Magyarország ellen való mozgósítást igen fenyegetőnek tekintené.

Július 27-én Berchtold gróf távirati uton felhatalmazta Szápáry grófot, jelentse ki Szasonovnak, hogy mindaddig, amíg a háboru Ausztria és Magyarország és Szerbia közt lokalizálva marad, a monarchiának semmiféle terület-szerzés nincs szándékában.

Egy második táviratban Berchtold gróf

felkéri Szápárt, hogy mivel császári és királyi funkcionáriusoknak a szerb felforgató törekvések elnyomásában való részvételére vonatkozó követelése Szaszonov különös ellenzésére talált, közölje vele bizalmasan, hogy ezzel nem szándékoztunk Szerbia szuverenitását érinteni, hanem a szerb hatóságokkal kooperálandó biztossági iroda létesítésére gondoltunk az analóg párisi-orosz intézmény mintájára.

Julius 28-án Szogyény gróf azt táviratozta, hogy Németország visszautasította azt az angol közvetítő javaslatot, hogy Németország, Olaszország, Anglia és Franciaország konferenciára üljenek össze Londonban, mivel Németországra nézve lehetetlenség, szövetségesét Szerbiával való vitájával egy európai bíróság elé vinni.

Berchtold gróf táviratban közölte berlini nagykövetségünkkel Mensdorff grófnak Sir Edward Greyvel július 27-én folytatott megbeszéléséről küldött jelentését. E szerint az angol külügyminiszter igen csalódottnak látszott, a miért a szerb válaszcjegyzéket teljesen elutasítónak tekintették. Sir Edward Grey kijelentette, hogy amikor a konferenciát javaslatba hozta, azt hitte, hogy a válasz alapot fog nyújtani, amelyen a négy kormány, mialatt úgy Ausztria és Magyarország, mint Oroszország tartózkodik minden katonai operációtól, kielégítő rendezési javaslatot fog kidolgozhatni.

Julius 28-án Sebeko nagykövet átnyújtotta Berchtold gróf külügyminiszternek Szaszonov orosz külügyminiszter javaslatát, melynél fogva utasítsa a monarchia pétervári nagykövetét, hogy folytasson eszmecserét Szerbiával szemben fölállított követeléseink tárgyában. E javaslatot Berchtold gróf azzal a kijelentéssel utasította el, hogy az általunk elégtelennek vallott szerb válaszcjegyzék szövegéről való tárgyalást nálunk senkisé nem érthetné meg és senki sem helyeselné. Egyébként Szerbia elrendelte a mozgósítást még mielőtt átadta ki nem elégtő választát. A monarchia mindazonáltal még három napig várt.

Ugyanezen a napon az angol nagykövet is megjelent Berchtold grófnál. Arra a megjegyzésére, hogy ugylátszik, a szerb válaszcjegyzék lehetőséget nyújt arra, hogy a megegyezés alapjául szolgáljon, Berchtold gróf kijelentette, hogy az angol államtitkár aligha van eléggé tájékoztatva, mily súlyosan latba eső jelentősége van a megoldandó kérdéseknek a monarchia szempontjából. Amennyiben Sir Edward Grey az európai békének óhajtana szolgálatot tenni, nálunk bizonyára nem találkozhatnék ellentállással. De meg kell gondolnia, hogy az európai békét nem lehet megmenteni azáltal, hogy nagyhatalmak állanak Szerbia mögé és büntetlensége érdekében állást foglalnak. Még ha a monarchia belemerne egy új kiegyeztető-kísérletbe, úgy ez Szerbiát csak annál is inkább fölbátorítaná, hogy az eddigi ösvényeken haladjon, a mi a legrövidebb időn belül újból veszedelmzetté a békét.

Időközben a bécsi német nagykövet közölte, hogy Sir Edward Grey azzal a kérelemmel fordult a német kormányhoz, érvényesítse befolyását Bécsben abban az irányban, hogy itt fogadják el a belgrádi választ kielégítőnek, vagy pedig mint a kormányok közötti tárgyalásokra alkalmas alapnak. A német nagykövet azt az utasítást nyerte, hogy ezt az ajánlatot mérlegelés végett terjessze a bécsi kormány elé. E lépésre válaszolva, Berchtold gróf július 29-én emlékiratot küldött át a német nagykövetnek, amely kifejti, hogy nem leplezheti meglepetését azon a föltevésen, hogy Szerbia elleni akciója Oroszországot és Oroszország balkáni befolyását sérthetné, mert hiszen ennek az volna az

előfeltétele, hogy a monarchia ellen irányuló propaganda nem kizárólag szerb, de egyúttal orosz eredetű is.

29-én jelenti Szécsén gróf párisi nagykövet, hogy Franciaország kétségtelenül elrendelt bizonyos katonai intézkedéseket.

Szogyény gróf nagykövet azt jelenti, hogy a német kormány ezen a napon újból táviratozott Pétervárra, hogy a mostani katonai fegyverkezések folytatása mozgósításra kényszeríthetné Németországot.

Szaszonov miniszter 29-én megjegyzéseket tett Szápárt gróf előtt, utalt arra, hogy a monarchia nem hajlandó diszkusszióba bocsátkozni és szóvá tette a szükséges mértéken túlmenő és ezért Oroszország ellen irányuló osztrák és magyar mozgósítást. Szápárt gróf azt mondotta, hogy a Szerbiával való konfliktus nem lehet diszkusszió tárgya: Ausztria és Magyarország azonban mindenkor készen áll arra, hogy az orosz érdekeket illetőleg éntékezésbe lépjen Pétervárral. Szaszonov azt válaszolta, hogy ha Szerbiára rákényszerítjük föltételeinket, úgy Szerbia hűbéresünkké válik és ez megzavarja a balkáni egyensúlyt, melyet Oroszország érdeke megkíván. Szápárt megjegyezte, hogy a déli hadtesteink mozgósítása nem fenyegeti Oroszországot. Szaszonov közölte a nagykövettel, hogy Oroszország elég széles körben elrendelt mozgósítása már meg is történt. A csapatok készen állanak arra az esetre, ha Oroszország balkáni érdekei veszedelmzetté válnak. Másrészt ez intézkedés teljesen ártatlan. Szápárt gróf komoly szavakkal figyelmeztette a minisztert ez intézkedés veszedelmességére.

A bécsi orosz nagykövet Csirszky német nagykövettel közölte az orosz mozgósítást és megjegyezte, hogy Oroszországot nagyhatalmi önértékében megbántották és kényszerítették arra, hogy megfelelő intézkedéseket tegyen.

30-án Berchtold gróf távirattal értesítette Szápárt gróft, hogy kész a szerb jegyzék egyes pontjait megmagyaráztatni és ez alkalommal a Sebeko által tolmácsolt kezdés értelmében az Oroszországgal való viszonyunkat közvetlenül érintő kérdéseket barátságos és bizalmas megbeszélés tárgyává tenni.

30-án az angol külügyi államtitkár kijelentette Lichnoszky herceg nagykövet előtt, hogy Szaszonov tudomására hozta, hogy Ausztria és Magyarországnak Szerbiához intézett hadüzenete következtében nincs többé abban a helyzetben, hogy közvetlenül tárgyaljon Ausztria és Magyarországgal s ezért kifejezi azt a kérelmét, vegye át Anglia ismét a közvetítést oly feltétel mellett, hogy az ellenségeskedés egyelőre szüneteljen. A bécsi német nagykövet közölte ezt Berchtold gróffal, aki 31-én Szogyény gróf útján tudatta a berlini kormánnyal, hogy az orosz mozgósítás ellenére kész közeledni Sir Edward Grey közvetítő ajánlatához. Ennek előfeltétele azonban az, hogy Szerbia ellen irányuló katonai akciók egyelőre folytatódják, ellenben az orosz mozgósítás szünettesse be.

31-én azonban pétervári nagykövetségünk következő távirata érkezett: Ma reggel egész hadsereg és flotta általános mozgósítása elrendeltetett.

Az ezt követő táviratok közül megemlítenő még Berchtold grófnak augusztus 11-én Mensdorff gróf nagykövethöz intézett távirata, mely azt mondja: Francia kormány utasította itteni nagykövetét, kérje utleveleit azzal a megokolással, hogy egy osztrák és magyar hadtest küldetett Németországba. Excellenciád hozza az angol kormány tudomására hogy illetékes helyen szerzett információk után a francia részről történt állítás alaptalan.

Kormányrendelet a lisztuzsora ellen.

A kormány erélyes lépésre szánta el magát. Rendeletet adott ki a lisztuzsorások ellen és ez a szigorú rendelkezés, ha a rendőrhatalóságok megfelelően fogják alkalmazni, talán lehetővé teszi, hogy meggátoljanak és megtoroljanak a jövőben minden olyan visszaélést, amellyel az utóbbi hetekben valóságos fellázították a fogyasztó közönséget.

A rundelet a háboru esetére szóló kivételes törvény és az azt kiegészítő 1914. L. t.-c. megfelelő szakaszai alapján elrendeli, hogy a gabonaneműek lefoglalására vonatkozólag kiadott kormányintézkedések kiterjesztessenek a buza-, rozs-, árpa-, tengeri-, burgonya- és rizslisztből meglevő készleteknek bejelentésére, feltárására és az országos gazdasági bizottság részére való átengedésére.

Ez intézkedés következtében nyilvántartják és hatósági ellenőrzés alá veszik az országban lévő összes lisztkészleteket és a földmivelésügyi miniszter fel van jogosítva bármilyen pillanatban, bárhol található lisztkészletet lefoglaltatni.

A kormányrendelet második szakasza kimondja, hogy aki gabonanezüért, vagy lisztért a követelhető legmagasabb árnál magasabb árat, vagy a legmagasabb áron felül, ebbe beszámítható bármilyen mellékszolgáltatást követel, elfogad, adat vagy ígértet, a maga vagy harmadik személy javára, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással, valamint 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Ugyanígy büntethető az is, aki akár szándékosan, akár köteles gondosság elmulasztásával bármely módon közreműködik abban, hogy az árusítással megbízott alkalmazottja, vagy az eladást közvetítő más személy a gabonanezüért, vagy a lisztért követelhető legmagasabb árak megállapított korlátozását kijátsza, vagy meghiusítására irányuló eljárást bármely módon elősegíti, vagy eltitkolja.

A megtorló intézkedés módot ad az összes rendőrhatalóságoknak, hogy a legmesszebbmenő hatáskörben nyomozhassák ki azokat a személyeket, akik mint ügynökök, meghatalmazottak, bizalmi személyek, vagy mint ugynevezett barátok lépnek fel a kereskedőkkel szemben és lisztet kínálnak, ha a kereskedő bizonyos árdrágító föltételek teljesítésére hajlandó belemenni.

A folyó hó 1-én már életbe lépett törvény intézkedéséhez képest, már vármegyénk néhány városában és a tiszai-alsójárásban kezdetét vette a rekvirálási eljárás, mely, azt hisszük, tekintve vármegyénk gazda közönségének komoly gondolkodását, miután a lefoglalandó terményekért a legmagasabb megállapított árak vannak biztosítva, vármegyénkben egészen simán fog lefolyni.

Sebesültek kórháza.

A legutóbbi kórház vizsgálat után elküldött katonák helyett még nem érkeztek újabbak, eltekintve egy-két helybeli fiutól. Amint értesülünk a napokban a sebesültek száma hetvenre lesz kiegészítve.

Örömmel kell jelentenünk, hogy a felhívásunk Kunszentmárton és környéke közönségénél visszhangra talált. Az elmúlt héten a Vörös-kereszt kórház elemiszer raktárába tekintélyes mennyiséget hoztak össze. Ez mind a mi jó kun népünk kiapadhatatlan áldozatkészségére és nemes szívére vall.

Reményen felül áldoztak s továbbra is áldozni fognak.

A sebesült katonáknak pedig olyan jó el látása, módja van a kunszentmártoni Vörös-kereszt kórházban, amelyet máshol nem igen lehet találni.

A hála, a vezetőség iránti igaz tisztelet megnyilvánulását mi sem bizonyítja jobban, mint az a sok hálálkodó, köszönő levél, ami Timon Zsigmond esperes-piebanos, Vörös-kereszt egyesület elnökehez érkezik.

Olyan szépek, meghatók és kedvesek ezek a levelek, hogy csak örömet szerezhettünk vele kedves olvasóinknak, ha olykor-olykor egyet leközlünk.

Az alábbi levél oly közvetlen hangon van írva, s a már leközlöttekből s a jelen levélből is láthatja Kunszentmárton és környéke népe, hogy mily hálásan köszönik azt, amiben mi részesítettük őket.

A levél így szól:

Nagyságos Elnök Ur!

Nem mulaszthatom el, hogy soraimban köszönet nyilvánításomat ki ne fejezzem azon jószágukért, melyben 21 nap alatt részesítettek, amíg ott voltam.

Hálával tartozom s jól eső érzéssel gondolok vissza az ott eltöltött napokra.

Szinte fájt, hogy a már megszokott helyet el kellett hagynom, de ezt felülmúlta az az örömezés mely elárasztott annak a tudatában, hogy a kedves otthonba megyek, amitől pedig már régebben elvesztettem reményemet. De az isteni gondviselés megőrizte s haza vezérelt szerető szüleim karjai közé.

Hála az Istennek, javulásom napról-napra jobb, a járás könnyebb. Jelenlegi helyzetemmel is nagyon megvagyok elégedve.

Soraim zártával méltóztassék hálás köszönetemet elfogadni.

Alázatos szolgája:
Szalai József.

Könyörgés a hazáért.

Irta: Fölföldy Mihály.

Könyörögjünk a hazáért, boruljunk le térdre; Bizalommal, reménységgel tekintsünk az égre. Szívünk ugyan elszorítja a kétség, a bánat; Félve kérjük: Földerüle hazánk égén a nap?

Nehéz idők sulyos terhe, fagyos szele érzik; Pannónia ősi teste, ezer szívből vérzik... Szűz Mária szép kertjében vérvirágok nyílnak; Hómezőkön, szakadékban vérrózsák fakadnak.

Minden falu, minden város, ad hozzá virágot; Apa, anya, hitves, testvér és a jó barátok. Óriási koszorúvá nőnek e virágok; Eggyé fonja e koszorú az egész országot.

Hervadhatlan virágai ujult erőt adnak, Harci vágúra, harci kedvre intgetnek, hívják. Imádkozunk a hazáért, boruljunk le térdre. Bizalommal, reménységgel tekintsünk az égre.

Isten! Ostorozó kezed, bocsásd nyugovóra; Jöjjön el a dicsőséges, régvárt béke óra! Szenteid, áld meg fegyverünket, ved meg ellenünket, Békességben évezhessük, győzedelmünket.

H I R E K

Kunszentmárton, 1915. február 7.

— **Kinevezés.** Öfelsége a király dr. Barna Domokos kunszentmártoni ügyvédet és néptőlkelő hadnagyot, a harctéren szerzett érdemeiért, főhadnagya léptette elő.

— **Kaszinó közgyűlés.** A kunszentmártoni Uri Kaszinó évi rendes közgyűlését a mai napon, délután 6 órakor fogja megtartani saját helyiségében. A közgyűlésen a tisztikart és a választmányt újra alakítják.

— **Helyettesítés.** A kir. tanfelügyelő a jaksói iskolához Treuhalt Armin andrásfalvai (Bukovina) menekült tanítót nevezte ki helyettesnek a háború tartamára.

— **Községi közgyűlés.** Kunszentmárton község képviselőtestülete 1915 február hó 10-én, szerdán délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

— **Menekültek.** Arról értesültünk, hogy a napokban községünkbe százötven menekült fog érkezni, kik osztrák honpolgárok. Az előljáróság már intézkedik a menekültek elhelyezéséről. Szívesen kell őket fogadnunk.

— **A nélkülözhetetlen inasok fölmentése az iskolalátogatás kötelezettsége alól.** A műhelyben nélkülözhetetlen inasok iskolalátogatási kötelezettségének fölfüggesztése tárgyában a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a következő rendeletet adta ki: A jelenlegi háborús viszonyok között szükségesnek találtam az ipar és kereskedelem lehető zavartalan lebonyolítása érdekében intézkedni, hogy az ipari és kereskedőtanoncok közül az iskolalátogatás kötelezettsége alól egészben vagy részben fölmentessenek azok, akik az üzemben vagy műhelyben ezen időre is nélkülözhetetlenek bizonyultak. E végből a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ural egyetértőleg elrendelem, hogy felmentendők a mester vagy munkaadó, illetőleg helyettes megkeresésére mindazok az iparos, vagy kereskedőtanoncok, akik olyan üzemekben, vagy műhelyekben dolgoznak, hol katonai

szállításokkal vannak igénybevéve, vagy amelyeknek tulajdonosa, vezetője, vagy a segédnek nagyobb része katonai szolgálatra behívott. A kivételes helyzetre való tekintettel felhatalmazom az illető iparos- és kereskedőtanonciskolai igazgatóságokat, hogy ezen felmentéseket a méltánylandó esetekben saját hatáskörükben adják meg. Az iparhatóság, vagy a kerületi királyi iparfelügyelő felhívására azonban a felmentés feltétlenül megadandó. E kivételes intézkedés csakis a háború tartama alatt bír érvénnyel.

— **Adakozás.** A Kunszentmártoni vörös-kereszt részére a héten adakoztak: özv. dr. Sváby Lajosné alelnök 30 kor., Timon Zsigmond elnök (február havi adománya 20 kor., Tompos László kir. adótárnok (február havi gyűjtése) 9.50 fillér.

— **Elesett és megsebesült hősök.** A legújabb hivatalos veszteségi kimutatás szerint hősi halált haltak: Gulyás László szakaszvezető 68. gye. 11. sz. Imre József 29. hgye. 2. sz. Megsebesültek: Árvai Elek 29. hgye. 7. sz. Balla Antal 68. gye. 15. sz. Barna Antal 29. hgye. 7. sz. Berta Lajos tizedes 29. hgye. 6. sz. Birgés András 29. hgye. 6. sz. Bozsó Pál 29. hgye. 6. sz. Cseh Bálint 29. hgye. 4. sz. Dajka Gyula 68 gye. 15. sz. Doba Balázs őrvezető 68. gye. 12. sz. Erdős Mór 68. gye. 14. sz. Gaál Péter Pál 29. hgye. 6. sz. Gulyás Pál 29. hgye. 5. sz. Harangozó Antal 29. hgye. 7. sz. Holló István 29. hgye. 5. sz. Horváth Péter 29. hgye. 7. sz. Illés Flórián 29. hgye. 6. sz. Kiss G. Elek 68. gye. 8. sz. Kiss János 29. hgye. 6. sz. Lantos Ferenc 29. hgye. 1. sz. Nagy Urbán 29. hgye. 6. sz. Oláh István őrvezető 68. gye. 7. sz. Papp Mihály 29. hgye. 13. sz. Pintér István 29. hgye. 1. sz. Szécsi József 29. hgye. 8. sz. Szilák Márton 29. hgye. 2. sz. Tapodi László 29. hgye. 6. sz. Tóth B. János 29. hgye. 1. sz. Tóth B. János 29. hgye. 4. sz.

— **Aranyat — vasért.** Hogy az aranyat — vasért nemes és magaslatos eszméjét a kunszentmártoni nép megértette és hogy épen ebből kifolyólag mennyi aranyat és ezüstöt vitt a haza oltárára arról már nem is kellene írunk, mert a minden számban közölt adakozók névsora azt a legfényesebben mutatja. De egy olyan kedves és megható meglepetést, ami Szabó Mariskát, mint az aranyat — vasért mozgalom vezetőjét érte nem hagyhatjuk szó nélkül.

Szabó Mariska levelet kapott a harctérről egy kunszentmártoni és ennek révén két idegen katonától. A három vitéz arra kérte a levélben Szabó Mariskát, hogy küldjön nekik a harctérre egy-egy vasgyűrűt, melynek ellenértékében küldtek öt-öt koronát. Szabó Mariska kívánságuknak eleget tett a gyűrűket elküldte a harctérre. Ha Szabó Mariskának örömmel s boldogságot nyújt, mintahogy kell is, hogy nyujtsa: ez a nemes munka, amit már hónapok óta oly szép eredménnyel csinál; bizonyára a három katonai harctérről küldött levele okozta a legnagyobb örömet. A derék, vitéz katonák: Kovács Jeromos főtüzmester (Kunszentmárton), Czákó József patkoló mester (Nagykátá), Kuh József tüzmester (Lábad) s mind háromman a 3. honvéd tábori ágyus ezrednél szolgálnak. A héten a következők adakoztak: Kovács Jeromos főtüzmester (Kunszentmárton) 3. honvéd tábori ágyus ezred 3. üteg 5 korona. Czákó József patkoló mester (Nagykátá) 3. honvéd tábori ágyus ezred 3. üteg 5 korona. Kuh József tüzmester (Lábad Somogy megye) 3. honvéd tábori ágyus ezred 3. üteg 5 korona.

Özv. Vay Alajosné és gyermekei tudatják hogy Kerületiház-ntca 7. szám alatti **HÁZUK** április 24-től haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet Vay Gizella tanítónőnél Szentesen. Bővebb felvilágosítást ad özv. Rosenberg Mórné.

4
Kádár József
vas- és fűszerkereskedésében egy ügyes,
jó modoru fiu

tanulóul

felvétetik. — Értekezni lehet Kádár
József vas- és fűszerkereskedővel.

Wolf Dezső könyvnyomdájában egy
ügyes fiu

tanoncnak

felvétetik. — Értekezni lehet a lap
kiadóhivatalában.

— Az „Előre“ és „Tolnai Világlap“
kapható Wolf Dezső könyvkereskedésében
Az „Előre“ című ujság egyes számának ára
10 fillér, a „Tolnai Világlap“ 24 fillér.

Táboriposta

levélpapir Legalkalmasabb levelezé-
borítókkal si mód a katonai szolgálá-
latra bevonuitakkal.

Kapható: WOLF DEZSŐ papir- és
írószerkereskedésében.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
szives tudomására hozni, hogy mivel én a fű-
dői tanfolyamot elvégeztem, hívásra a ház-
hoz készséggel elmegyek, masszázsi és fél-
fürdő adást elvállalok. Kérem a nagyérdemű
közönség pártfogását:

KOVÁCS MÁRTONNÉ.

Atilla-utca 963.

Tiszta, szép

makulatura papir

csak métermázsa számra lapunk
nyomdájában kapható.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő s ellen
szert a KAISER-féle

Mell-karamellákat

a három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyájkasodás, számarköhö-
gés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló
hűlés ellen.

6100 köszönő s hálalevél orvosoktól s magá-
nosoktól igazolják a biztos eredményt

Étvágygerjesztő és legizletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként
60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR

Tiszaföldváron Goldman Adolf
gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

Aranyat — vasért!

VASGYÜRÜK

kibélelését arannyal, vagy ezüsttel jutányos
árak mellett készít DÉVAI JENŐ ékszerész

MILKO
IGNÁCZ

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA SZOLNOK.

TELEFON 206.

TELEFON 206.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Polgáriskolai tan-
könyvek, rajzesz-
közök és tanszerek
s általában minden-
féle iskolai cikkek
kaphatók.

Wolf Dezső

könyvnyomdája,
könyv-, papir- és írószer-
kereskedése

Kunszentmárton.

Mindenféle könyv-
nyomdai munkák a
legszebb kivitelben
gyorsan, pontosan
és kifogástalanul
készülnek.

Képes levelező-lapok nagy választékban.